

Borst-Eilers

en de Kamer laten weten wat haar mening op dit punt is? Het gaat om een principe in het gezondheidsrecht dat wij nu misschien langs een omweg weer aan het uithollen zijn.

Mevrouw **Swildens-Rozendaal** (PvdA): Voorzitter! Ik zou hieraan nog een vraag willen toevoegen. Ik heb de minister gevraagd of het denkbaar is dat er juist niet wordt afgezien van die mogelijkheid, omdat het afstaan van weefsel in het kader van erfelijkheidsonderzoek, maar ook met het oog op het doorgeven van erfelijke aandoeningen die wellicht zelfs de oorzaak van de wilsonbekwaamheid zijn, juist wel wenselijk wordt geacht.

Minister **Borst-Eilers**: Dan komen wij toch weer meer in de diagnostische sfeer terecht, het gaat hierbij meer om het afstaan van weefsel voor algemene doelen binnen het kader van de wet. Wij hebben deze mogelijkheid in het wetsvoorstel opengehouden en ik heb zojuist gezegd dat de regering, als de Kamer hierin verandering wil brengen door het amendement van mevrouw Ross aan te nemen, daar geen bezwaar tegen heeft. Ik ontraad aanvaarding van dit amendement dus niet, maar daarmee is niet gezegd dat ik de Kamer zou aanbevelen om het aan te nemen. Wij hebben deze mogelijkheid inderdaad in eerste instantie open willen houden, maar de zaak is tamelijk ingewikkeld. Er zijn immers grote verschillen in gradaties van wilsonbekwaamheid. Het is de vraag of je dit soort problemen aan de orde zou moeten stellen als iemand die totaal wilsonbekwaam is, abortus provocatus moet ondergaan. Nu zegt mevrouw Terpstra dat het enigszins van gebrek aan respect getuigt als je het niet aan deze mensen wilt vragen, maar als het gaat om iemand met een zodanige geestesgesteldheid dat je het toch aan een ander moet vragen, vraag ik me af in welk opzicht je dan respect voor de betrokkene zou tonen.

Mevrouw **Swildens-Rozendaal** (PvdA): Voorzitter! Dat is een andere invalshoek, waarvoor ik overigens heel veel begrip heb en die ik ook onderschrijf. Maar daarnaast heb ik met een heel andere argumentatie gevraagd, of het niet interessant zou kunnen zijn om foetaal weefsel te onderzoeken van iemand die niet altijd wilsonbekwaam is geweest,

maar het op een gegeven moment geworden is, namelijk in verband met het gevaar dat erfelijke ziekten worden doorgegeven. De minister kan zich hierbij misschien zelfs meer voorstellen dan ik. Zij zegt dat wij zo ongeveer afgesproken hebben dat het buiten de sfeer van het wetsvoorstel valt als het gaat om pathologisch-anatomisch onderzoek en diagnostiek ten behoeve van de betrokkene zelf, maar dergelijk onderzoek zou wellicht ook in het algemeen belang nuttig zijn. Ik vraag de minister dan ook, hierover nog eens na te denken en de Kamer over het resultaat daarvan te berichten.

Minister **Borst-Eilers**: Akkoord, ik begrijp nu beter wat u bedoelt. Je zou juist met dat foetaal weefsel bij deze groep inzicht kunnen krijgen in ziekten.

Mevrouw **Van Vliet** (D66): Voorzitter! Mag ik daaruit concluderen dat de minister over dit onderdeel nog een brief naar de Kamer stuurt?

Minister **Borst-Eilers**: Ja. Dit komt dan samen met die nota's van wijziging, nog even meer toegespitst en ook na technisch overleg met mevrouw Ross. Dan zal zij misschien haar tekst iets aanpassen en dan komt daar nog een schriftelijk oordeel over. Het wordt met dit alles te laat voor aanstaande dinsdag, maar een week later kan dit allemaal klaar zijn.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Er zijn door de minister diverse toezeggingen gedaan, die in de komende week zullen worden nagekomen. Wij zullen dan ook niet dinsdag a.s., maar pas in de week daarna stemmen over de amendementen, het wetsvoorstel en de motie.

Sluiting 18.53 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. een brief van de Directeur van het Kabinet der Koningin, met de mededeling, dat Hare Majesteit de haar door de Staten-Generaal toegezonden voorstellen van

(rijks)wet, gedrukt onder de nummers 27022, 26902, 27136, 27122, 26016, 27001, 27164, 27252, 27257, 27247, 27019, 27051, 26732, 26975, 26884, 27160, 26961, 27266, 26877, 27109, 26848, 26473, 26840, 26667, 26079, 26079, 27030, 26842, 26971, 27093, 27209, 27415, 27431, 27184, 25309, 27071, 27259, 26841, 26906, 27167, 27091, 27230, 27448, 27250, 26469, 26861, 25891, 26711, 27248, 27073, 27026 en 27014 heeft goedgekeurd.

De voorzitter stelt voor, deze brieven voor kennisgeving aan te nemen;

2. de volgende brieven:

een, van de minister van Justitie, ten geleide van een voorstel van een verordening van de Raad tot voortzetting van het stimulerings- en uitwisselingsprogramma voor beoefenaars van juridische beroepen op civielrechtelijk gebied (Grotius-civiel) (23490, nr. 179);

een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over de vuurwerkramp Enschede (27157, nr. 14);

een, van de staatssecretaris en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over de cafébrand Volendam (27575, nr. 2);

een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, over Maatwerk 2 (23328, nr. 72);

een, van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, over de voedselveiligheid en de Europese Voedsel Autoriteit (EVA) (21501-16, nr. 281);

een, van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten geleide van de voorlopige Landelijke Werkaart Natuurdoelen (27400-XIV, nr. 52);

een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het verslag van de extra Raad voor Werkgelegenheid en Sociaal Beleid van 20 december 2000 (21501-18, nr. 140);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van de geannoteerde agenda van de Informele Raad voor de Werkgelegenheid en Sociaal Beleid over Gelijke Kansen en Sociale Zekerheid die op 21-23 januari 2001 te Norrköping, Zeden zal plaatsvinden (21501-18, nr. 139).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

Lijst van ingekomen stukken

3. de volgende brieven:

- een, van de staatssecretaris van Justitie, ten geleide van evaluatierapport Stop;
- een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, inzake planningsoverleg;
- een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van de actuele Emancipatie Agenda 2001-2002;
- een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, inzake nucleaire veiligheid in Midden- en Oost-Europa;
- een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, ten geleide van het achtergronddocument "NVVP beleidsopties verkend";
- een, van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, inzake zandmastenproblematiek te IJsselstein;
- een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het rapport "De arbeidsmarktpositie van de ex-deelnemers aan de EAU (Experimenten Activering Uitkerings-gelden)";
- twee, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, te weten:
  - een, inzake de benoeming bestuurders KLIQ en Centra Vakopleiding;
  - een, inzake werkzaamheden ISSA en enige aanverwante onderwerpen op het gebied van sociale activering.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

4. de volgende brieven:

- een, van H. Schinkelshoek, inzake belastingwet en de gevolgen voor o.a. de alfahulpen;
- een, van ir. J.E.L. van Zijl, inzake bezwaar tegen verplichte inschrijving ziekenfonds;
- een, van J. van Roijen, inzake Kosovo en kanker;
- een, van de Vereniging van Kunstmestproducenten, inzake het milieuprofiel van de Nederlandse Kunstmestindustrie;
- een, van M.A. Beuving, inzake mislukte missie KLPD;
- een, van F. Roldanus, inzake verhoging ziektekostenpremie voor particulieren;
- een, van de Islamitische Turkse Culturele Stichting, inzake protestverklaring tegen de politie-inval in het moskeegebouw in Amsterdam-Oost;

- een, van R.G. Buist, inzake openbare nutsbedrijven;
- een, van Y. Zhu, inzake nominatie Nobelprijzen.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissie;

5. een brief van C.M. de Boer, inzake ministeriele verantwoordelijkheid.

Deze brief ligt op de griffie ter inzage.

Presidiumbesluit

Het Presidium heeft met eenparigheid van stemmen besloten, te stellen in handen van:

- a. de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken:
  - Goedkeuring van het op 9 december 1994 te New York totstandgekomen Verdrag inzake de veiligheid van VN-personeel en geassocieerd personeel (Trb. 1996, 62) (27454, R1668);
- b. de vaste commissie voor Justitie:
  - Goedkeuring van de op 26 mei 1997 te Brussel totstandgekomen Overeenkomst, opgesteld op basis van artikel K.3, lid 2, onder c, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn (Trb. 1997, 249), van het op 19 juni 1997 te Brussel totstandgekomen Tweede Protocol, opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, bij de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (Trb. 1997, 251), van het op 27 januari 1999 te Straatsburg totstandgekomen Verdrag inzake de strafrechtelijke bestrijding van corruptie (Trb. 2000, 130) en van het op 5 mei 1998 te Straatsburg totstandgekomen Statuut betreffende de Groep van Staten tegen corruptie (Trb. 2000, 131) (Goedkeuring van enkele verdragen inzake de bestrijding van fraude en corruptie II) (27509, R1671);
  - Wijziging van de Wet op de rechtsbijstand naar aanleiding van de evaluatie van de Wet op de rechtsbijstand alsmede aanpassing

van de Wet op de rechtsbijstand aan de Algemene wet bestuursrecht (27553);

- Wijziging van titel 8 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (regels verrekenbedingen) (27554);
- Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften teneinde een wettelijke grondslag te scheppen voor het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van nadere regels omtrent enkele werkzaamheden in het kader van de tenuitvoerlegging (27573);

c. de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:

- Voorstel van wet van de leden Van Wijmen en Ross-van Dorp tot wijziging van de Wet op de adelom in verband met het wegnemen van onevenwichtigheden in het overheidsbeleid ten aanzien van adellijke ouders en hun kinderen (overerving adelom in de vrouwelijke lijn) (27074);
- Wijziging van de Wet rechtspositie ministers en staatssecretarissen met betrekking tot de ordening en modernisering van voorzieningen (27507);
- Wijziging van de Gemeentewet, de Provinciewet en de Waterschapswet inzake verbetering van de afstemming op de Algemene wet bestuursrecht en enige andere verbeteringen (27547);
- Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot wijziging van de bepaling inzake de benoeming van de commissaris van de Koning en de burgemeester (27551);

d. de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen:

- Wijziging van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank in verband met de evaluatie van die wet (27527);
- Wijziging van de Leerplichtwet 1969 inzake een aanpassing van de strafbepaling (27574);

e. de vaste commissie voor Financiën:

- Goedkeuring van het op 29 september 2000 te Brussel totstandgekomen Besluit betreffende het stelsel van eigen middelen van de

Lijst van ingekomen stukken

Europese Gemeenschappen (Trb. 2000, 115) (27568);

f. de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat:
- Regels voor het heffen van mobiliteitstarieven terzake van het rijden op de weg met een motorrijtuig en de ondersteuning van regionale mobiliteitsfondsen (Wet bereikbaarheid en mobiliteit) (27552);
- Wijziging van de Telecommunicatiewet in verband met de implementatie van richtlijn nr. 95/47/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 24 oktober 1995 inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen (PbEG L 281), van de Telecommunicatiewet en het Wetboek van Strafrecht in verband met richtlijn 97/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 15 december 1997 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de telecommunicatiesector (PbEG 1998 L 24), alsmede van de Wet Onafhankelijke post- en telecommunicatieautoriteit, van de Wet op de economische delicten en van de Kaderwet subsidies Verkeer en Waterstaat (27576);

g. de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij:
- Goedkeuring van de op 17 november 1997 te Rome totstandgekomen wijziging van het Internationaal Verdrag voor de bescherming van planten (Trb. 2000, 31) (27506);

h. de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid:
- Voorstel van wet van de leden Bussemaker en Van Dijke tot wijziging van de Arbeidstijdenwet en het Burgerlijk Wetboek ter verruiming van zeggenschap van werknemers over arbeidstijden (27224);
- Regels met betrekking tot de positionering van de reïntegratiediensten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (Wet verzelfstandiging reïntegratiediensten Arbeidsvoorzieningsorganisatie) (27549);

i. de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport:
- Wijziging van de Wet op de medische hulpmiddelen (27548);

j. de commissie voor de Rijksuitgaven:
- Wijziging van de Comptabiliteitswet houdende uitbreiding van de onderzoeksbevoegdheden van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van de besteding van gelden die ten laste komen van de begroting van de Europese Unie (achtste wijziging van de Comptabiliteitswet) (27571);
- Wet toezicht Europese subsidies (27572);

k. de vaste commissies voor Justitie en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gezamenlijk:
- Wijziging van de Politiewet 1993 in verband met de aanpassing van de bevoegdheden op regionaal niveau, alsmede van de bevoegdheden van de Raad voor het Korps landelijke politiediensten (27560);
- Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en enige andere wetten in verband met de mogelijkheid om de bezwaarschriftprocedure met wederzijds goedvinden buiten toepassing te laten (rechtstreeks beroep) (27563).

Lijst van vervallen moties

26200-XI, nr. 15
26245, nr. 29
25979, nr. 12
21501-20, nr. 120
26463, nr. 87
27400, nr. 18
27424, nr. 2
27223, nr. 7
27026, nr. 6